

Huvudman
kommun@herjedalen.se

2020-12-23
Dnr 2020:1237

Rektor
ingela.wasser@herjedalen.se

Beslut

efter kvalitetsgranskning av skolors läromedels-
strategi vid Södra skolan i Härjedalens kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av skolors läromedelsstrategi på Södra skolan. Syftet är att granska i vilken utsträckning det i skolorna finns en välfungerande läromedelsstrategi som leds och samordnas av rektor. Granskningen inriktas mot skolornas processer vid kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9.¹

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen, vilket beskrivs under respektive område. Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. I bilaga 1 och 2 återfinns fakta om skolan samt mer information om hur granskningen genomförts. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Södra skolan i följande utsträckning:

Rektors strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Rektorn har i flera delar en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9.

¹ Skolinspektionen har för den här granskningen definierat läromedel som ett strukturerat material som lärare använder i undervisningssituationen. Det finns analoga respektive digitala läromedel. Många analoga läromedel innefattar digitala komponenter. Digitala läromedel är läromedel som elever tar del av genom olika former av digitala verktyg. Granskningen omfattar såväl digitala som analoga (förlagsproducerade) läromedel samt det egenproducerade och delade material som lärare använder för att förmedla undervisningsstoffet (t.ex. stenciler, facklitteratur/faktatexter, skönlitteratur, tryckta/elektroniska tidningar, film/bild/ljud, PPT-presentationer). Det kan därmed också handla om material som inte är producerat som läromedel men som används som detta i undervisningen.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att utveckla en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel, som omfattar såväl analoga och digitala förlagsproducerade läromedel, som egenproducerade och delade material.

Lärarnas kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Lärarna har i flera delar ett kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel av god kvalitet i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att kvalitetssäkra och välja läromedel genom att lärarna i större utsträckning kritiskt granskar läromedel utifrån olika perspektiv.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2021-06-30 edovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 4) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2020:1237) i de handlingar som sänds in samt ange skolans och huvudmannens namn.

Skolinspektionen är medveten att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Inom detta område granskar Skolinspektionen med vilken kvalitet rektor utformar en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena på skolan. Det omfattar hur rektor ser till att det finns gemensamma principer som vägleder lärare i deras fortlöpande kvalitetssäkring och val av läromedel. Det omfattar också vilka förutsättningar som finns i form av avsatt tid och etablerade samverkansstrukturer, för att kunna söka nya läromedel och fortlöpande kvalitetssäkra dessa samt befintliga läromedel. Vidare granskas om kvalitetssäkring och val av läromedel följs upp i skolans systematiska kvalitetsarbete och om skolan planerar långsiktigt för hur läromedel ska hållas uppdaterade.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn har i flera delar en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9. Skolinspektionen gör bedömningen utifrån att rektorn till viss del har angett ändamålsenliga principer för ett sådant arbete. Det finns principer som enligt rektorn ska vara vägledande vid val och kvalitetssäkring av läromedel. Dessa är emellertid inte uttalade eller kända av samtliga lärare. Även om det finns vissa strukturer för samarbete lärarna emellan, så saknas det för närvarande när det gäller att kvalitetssäkra och välja läromedel. Det saknas också en framtagna arbetsbeskrivning för hur kvalitetssäkring och val av läromedel ska gå till och vad som ska omfattas. Rektorn följer till viss del upp val av läromedel i det systematiska kvalitetsarbetet, men uppföljningen är framförallt kopplad till att åtgärda negativa effekter som lägre kunskapsresultat. Slutligen sker det på skolan ett visst arbete för att hålla läromedel uppdaterade och tidsenliga. Detta sker ad hoc genom att lärare uppmärksammar rektorn på behov av uppdatering av läromedel. Detta arbetssätt omfattar för närvarande huvudläromedel och kan stärkas genom att göras mer systematiskt och planerat och genom att också omfatta egenproducerat och delat material.

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn till viss del har tydliga och ändamålsenliga läromedel som kan vägleda lärarna vid kvalitetssäkring och val av läromedel. Detta genom att rektorn visserligen i intervju med Skolinspektionen lyfter fram flera vägledande principer för vad lärarna ska tänka på vid val av läromedel. Principerna är emellertid inte tydligt uttalade, istället litar rektorn till lärarnas profession när det gäller att ta hänsyn till att dessa principer blir uppfyllda. Principerna för kvalitetssäkring och val av läromedel är inte heller kända av samtliga lärare. Lärare säger i intervjuer att rektorn inte har någon specifik roll i arbetet med

att kvalitetssäkra och välja läromedel. Istället litar rektorn på att lärarna väljer läromedel av god kvalitet. Lärarna säger också att rektorn fungerar som ett "bollplank" vid kvalitetssäkring och val av läromedel, även om rektorn och lärarna inte samlas för att specifikt tala om läromedel. En av de intervjuade lärarna säger vidare att det inte finns förväntningar på att lärarna ska arbeta på ett särskilt sätt vid val av läromedel. Rektorn uppger i intervjun att det inte finns någon formell kvalitetssäkring av läromedel, lärarna har frihet att inom ramen för sin profession välja läromedel av god kvalitet. Rektorn uppger vidare att principer som ska genomsyra valen av läromedel är ett normkritiskt perspektiv och läroplanens mål i övrigt ska också tas upp. Därutöver ska läromedlet vara lättillgängligt och intresseväckande för eleverna och det ska vara möjligt för alla elever att kunna tillgodogöra sig innehållet. Samtidigt ska det finnas en möjlighet till fördjupning för elever som vill nå längre. Lärarna uppger att rektorns principer för val av läromedel inte är uttalade och kända.

Av Skolinspektionens granskning framgår vidare att det finns goda strukturer för lärarna att samarbeta men att detta för närvarande inte specifikt tar upp granskning och val av läromedel. Det saknas också en arbetsbeskrivning och introduktion för nyanställda och obehöriga lärare. Rektorn och en av lärarna uppger att rektorn handleder en av lärarna när det gäller planering och genomförande av undervisningen, vilket också omfattar diskussioner om val av läromedel vid behov. Lärarna uppger i intervju att de samarbetar utifrån de behov de ser i det löpande arbetet, men att de inte samarbetar när det gäller kvalitetssäkring och val av läromedel. I samband med senast byte av läromedel, i form av analoga läroböcker i de samhällsorienterande ämnena, stämde en av lärarna av sin egen granskning av boken med rektorn som godkände bytet. Rektorn säger i intervju att det funnits en plan om att de båda lärarna skulle ha värderat läromedel gemensamt. På grund av diverse bristande förutsättningar är inte ett sådant samarbete möjligt och lärarna arbetar istället var och en för sig när de kvalitetssäkrar och väljer läromedel. Rektorn och lärarna uppger också att det inte finns någon arbetsbeskrivning för kvalitetssäkring och val av läromedel.

I Skolinspektionens granskning framkommer vidare att rektorn följer upp lärarnas val av läromedel inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, vilket lett till att utvecklingsinsatser vidtagits. Uppföljningen är emellertid begränsad till de fall då kunskapsresultat avviker på ett negativt sätt och utgör ingen parameter som systematiskt följs upp oavsett elevernas måluppfyllelse. Uppföljningen kan stärkas till att omfatta en systematisk uppföljning av kvalitetssäkring och val av läromedel oavsett kunskapsresultat. Rektorn uppger i intervju att lärarnas val av läromedel följs upp genom diskussioner mellan lärare och rektorn med koppling till elevernas resultat. När det gäller ett tidigare använt digitalt läromedel gjordes en analys av rektorn och lärarna inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Detta med anledning av att elevernas kunskapsresultat visade på en sjunkande tendens. Resultatet av analysen ledde till att det digitala läromedlet blev utbytt mot analoga läroböcker i

de samhällsorienterande ämnena. I samband med analyser av elevernas kunskapsresultat kan läromedel framkomma som en möjlig orsak till resultatet. En av lärarna säger i intervju att höga betyg är ett mått på att undervisningen fungerat, även om det inte är uttalat utan mer en indirekt fingervisning om att läromedlet har betydelse för resultatet.

Av Skolinspektionens granskning framgår att skolan till viss del arbetar med att hålla läromedel uppdaterade och tidsenliga. Arbetet för att hålla läromedel uppdaterade sker ad hoc och omfattar framförallt huvudläromedel och det saknas en plan för hur arbetet ska bedrivas framöver. Lärare och rektor uppger i intervjuerna att det är lärarna som ansvarar för att påkalla behov av uppdaterade läromedel och att det har gjorts genom att ett nytt huvudläromedel nyligen har köpts in för de samhällsorienterande ämnena. Rektorn uppger i intervjun att lärarna genomför ett löpande arbete med att inventera läromedlens aktualitet och att de uppmärksammar rektorn på om läromedlen ej är uppdaterade. Lärarna och rektorn säger dock att det saknas en fastställd plan för arbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att utveckla en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel, som omfattar såväl analoga och digitala förlagsproducerade läromedel, som egenproducerade och delade material.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn i flera delar leder lärarnas arbete med kvalitetssäkring och val av läromedel mot en hög kvalitet, men en strategi som kan bidra till en systematik i arbetet behöver utvecklas. Även om det i rektorns arbete finns principer som kan vägleda lärare så är dessa inte uttalade och kända för samtliga lärare. Därutöver saknas en konkret arbetsbeskrivning som tydliggör vad som förväntas av lärarna i samband med kvalitetssäkring och val av olika kategorier av läromedel.

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av rektorn. Rektorn har, enligt läroplanen, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet för en tidsenlig utbildning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med kvalitetssäkring och val av läromedel genom att se till att utveckla strategier för ett sådant arbete. Detta kan göras genom att rektorn behöver tydliggöra och förankra principer för kvalitetssäkring och val av läromedel. Detta så att det finns tydliga och ändamålsenliga principer som kan vägleda lärare i deras kvalitetssäkring och val av läromedel. Vidare kan ytterligare strategi innebära att ta fram en arbetsbeskrivning som tydliggör hur läromedelsvalen ska gå till samt vad lärarna förväntas genomföra

i ett sådant arbete. Även läromedel i form av exempelvis digitala förlagsproducerade läromedel samt delade och egenproducerat material behöver bli en del i en systematisk arbetsprocess kring kvalitetssäkring och val av läromedel. Detta arbete är av vikt för att säkerställa att eleverna får ta del av läromedel av god kvalitet och för en tidsenlig utbildning.

Lärarnas kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Inom detta område granskar Skolinspektionen med vilken kvalitet lärarna i de samhällsorienterande ämnena kvalitetssäkrar och väljer läromedel. Det omfattar hur lärarna granskar att läromedlen överensstämmer med ämnets centrala innehåll och syfte och läroplanens värdegrund samt omfattar väsentliga delar av ämnet på ett sätt som skapar överblick, sammanhang och en röd tråd genom ämnesstudierna. Vidare omfattar det hur lärarna granskar läromedlen utifrån aktuell forskning och samhällsutveckling inom ämnets ramar samt läromedlets möjlighet till anpassning utifrån elevers behov och förutsättningar.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärarna har i flera delar ett kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel av god kvalitet i de samhällsorienterade ämnena i årskurs 7-9. Skolinspektionen gör bedömningen utifrån att lärarna vid valet av nya läroböcker har genomfört en analys av om läromedlet omfattar väsentliga delar av ämnets centrala innehåll och syfte på ett sätt som skapar överblick och sammanhang i studierna. Detta arbetssätt omfattar endast val av nytt huvudläromedel i form av analoga läroböcker, och inte på ett tydligt sätt övriga läromedelskategorier. Granskning av hur läromedel förhåller sig till läroplanens värdegrund genomförs till viss del. Bland annat omfattar granskningen perspektiv såsom jämställdhet, kulturell mångfald och normkritik. Granskningen sker dock delvis genom att lärare reagerar om läromedlen avviker från läroplanens värdegrund. Det saknas en systematisk analys av hur läromedlen överensstämmer med hela läroplanens värdegrund och alla dess perspektiv. Bedömningen grundar sig även på att lärarna till viss del har en god orientering om läromedlens aktualitet och samstämmighet med samhällsutvecklingen. Detta omfattar det senaste valda läromedlet i form av analoga läroböcker i de samhällsorienterande ämnena. Det saknas dock ett arbetssätt som omfattar övriga läromedelskategorier som exempelvis egenframtaget läromedel och hur arbetet ska fungera fortsättningsvis. Vidare framgår av granskningen att det inte finns något upparbetat arbetssätt när det gäller att granska läromedlens aktualitet i förhållande till forskningsrön om ämnet och ämnets didaktik. Slutligen visar granskningen att lärarna är medvetna om och tar hänsyn till läromedlets anpassning till elevers skilda behov.

Av Skolinspektionens granskning framgår att lärarna till viss del har ett strukturerat arbetssätt. Detta genom att nyinköpta läromedel, i form av analoga läroböcker, har

föregåtts av en granskning av om de omfattar väsentliga delar av ämnets centrala innehåll och syfte på ett sätt som skapar överblick och sammanhang i studierna. Detta arbetssätt omfattar emellertid inte andra läromedelskategorier. En av lärarna säger i intervju att hen tittar på om de olika momenten från kunskapskraven och det centrala innehållet finns med i de läroböcker som används och att lärarna för vissa resonemang utifrån detta, men att de samtidigt inte har gjort någon djupare kontroll. Läraren säger i sammanhanget att läroböckerna som hen använder överensstämmer med det centrala innehållet, men att det inte skulle skada att göra en djupare genomgång av dem. En annan lärare uppger i intervju att hen själv har stämt av om nyinköpt huvudläromedel omfattas av ett innehåll som stämmer med det centrala innehållet och kunskapskraven, och att granskningen inför val av huvudläromedel också är avstämd med rektorn. En av lärarna stämmer vid behov av med rektorn när det gäller undervisningen och detta kan också omfatta val av läromedel, även om det inte sker vid bestämda och återkommande tidpunkter.

Av Skolinspektionens granskning framkommer vidare att lärarna till viss del granskar hur läromedel förhåller sig till läroplanens värdegrund och att detta bland annat omfattar perspektiv såsom jämställdhet, kulturell mångfald och normkritik. Granskningen sker dock delvis genom att lärare reagerar om läromedlen avviker från läroplanens värdegrund. Det saknas en systematisk analys av hur läromedlen överensstämmer med hela läroplanens värdegrund och alla dess perspektiv. En av lärarna uppger i intervju att hen inte stött på ett innehåll som inte motsvarar en demokratisk värdegrund och att hen skulle agera om en sådan upptäckt skulle göras. Läraren säger samtidigt att en systematisk genomgång inte har gjorts av om de läromedel som används motsvarar läroplanens värdegrund. En annan lärare säger att hen till viss del granskat ett nytt huvudläromedel utifrån läroplanens värdegrund och att anledningen till att välja läromedlet var att det omfattar värdegrundsfrågor och ett jämställdhetsperspektiv på ett bra sätt. Vid val av läromedel i form av exempelvis filmer så vet läraren att filmer som väljs från en specifik digital läromedelscentral har ett jämställdhetsperspektiv och gestaltar personer som bland annat representerar kulturell mångfald och olika normer. Rektorn uppger i intervju att de sett att normkritik och jämställdhetsperspektivet tas upp i det nya huvudläromedlet som valts och köpts in och att det inte finns något behov av att granska värdegrundsperspektiven särskilt. Detta eftersom värdegrundsperspektiv enligt rektorn numer är självklart i nya läroböcker. Rektorn säger vidare att när lärarna tar fram eget läromedel så vet hon att lärarna tar hänsyn till ett jämställdhetsperspektiv.

Av Skolinspektionens granskning framgår att lärarna till viss del har en god orientering om läromedlens aktualitet och samstämmighet med samhällsutvecklingen. Detta omfattar det senaste valda läromedlet i form av analoga läroböcker i de samhällsorienterande ämnena. Det saknas dock ett arbetssätt som omfattar övriga läromedelskategorier som exempelvis egenproducerat material och hur arbetet ska fungera fortsättningsvis. Det framgår också av granskningen att det inte finns

ett arbete med att säkerställa läromedlens aktualitet i förhållande till forskningsrön om ämnet och ämnets didaktik. Lärarna uppger i intervju att i och med inköp av nytt läromedel i form av analoga läroböcker i de samhällsorienterande ämnena, så är läromedlen för närvarande aktuella och i samstämmighet med samhällsutvecklingen. De säger samtidigt att det saknas ett uttalat arbetssätt för att framöver ta ställning till om läromedlen är aktuella i förhållande till samhällsutveckling och forskning. En av lärarna uppger att i rollen som lärare är det nödvändigt att vara uppdaterad kring samhällsutvecklingen, men att de på skolan inte har diskuterat hur de ska göra för att säkerställa att läromedlen är aktuella och samstämmiga med forskning i ämnet, ämnets didaktik och samhällsutveckling. Rektorn säger i intervju att när det gäller att se till att läromedel är aktuellt utifrån samhällsutveckling, så handlar det om att komplettera huvudläromedlet med det som händer i nutiden, exempelvis genom att ta del av nyhetsmedier. Rektorn uppger vidare att hen inte vet hur lärarna granskar läromedlen, men att hen har en tillit till lärarnas profession. Enligt rektorn finns inte heller något uttalat sätt eller stöd i form av exempelvis "en lista" för hur egenproducerade läromedel ska granskas utifrån samstämmighet med samhällsutvecklingen. När det gäller hur läromedlen granskas så att de är aktuella utifrån forskning i ämnet och hur man undervisar i ämnet, så uppger rektorn att en av lärarna genomgår lärarutbildningen och att läraren på så vis är insatt i de aktuella forskningsrönen om ämnets didaktik, men att det inte finns något uttalat tillvägagångssätt för att framöver granska om läromedlen är aktuella och samstämmiga med samhällsutvecklingen och forskningsrön om ämnet och ämnets didaktik.

Av Skolinspektionens granskning framgår att lärarna är medvetna om och tar hänsyn till läromedlens möjlighet till anpassning till elevernas skilda behov. Lärarna uppger i intervju att de tar hänsyn till läromedlets möjlighet till anpassning exempelvis genom att läroboken finns inläst på olika språk, det finns också begreppslistor kopplade till de analoga läromedel som används i undervisningen. Begreppslistorna kompletteras också med hjälp av bilder i syfte att ytterligare förtydliga undervisningen, enligt lärarna och rektorn. Därutöver kompletteras analoga läromedel med filmer från en digital mediecentral som en anpassning av läromedel till elevernas behov. Rektorn uppger också att det därutöver finns exempel på elever som har ett jämförelsevis mer lättläst läromedel, som väljs utifrån elevernas eventuella behov. Rektorn uppger vidare att lärarna själva arbetar med att ta hänsyn till läromedlets möjlighet till anpassning av läromedel efter elevernas behov, men att elevhälsan också vid behov är delaktig i att arbeta med extra anpassningar som också kan innebära val av läromedel utifrån elevernas behov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att kvalitetssäkra och välja läromedel genom att lärarna i större utsträckning kritiskt granskar läromedel utifrån olika perspektiv.

Skolinspektionens granskning visar att det på skolan pågår ett arbete där lärare till viss del granskar läromedlen utifrån kursplanernas innehåll, och att läromedlen har en samstämmighet med samhällsutvecklingen. Det framgår också av granskningen att lärarna är medvetna om och tar hänsyn till elevernas skilda behov vid anpassning av läromedel. Trots att det finns exempel på att lärare inför val av läromedel granskat vissa läromedel ur vissa perspektiv skulle detta arbete kunna utvecklas genom att fler perspektiv och alla läromedelskategorier som används på skolan granskas.

Enligt läroplanen ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. Skolan ska också främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Enligt skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Rektorn har, enligt läroplanen, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet för en tidsenlig utbildning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med kvalitetssäkring och val av läromedel genom att lärarna i större utsträckning kritiskt granskar läromedel utifrån olika perspektiv. Exempelvis kan det ske genom att kvalitetssäkringen innehåller en fördjupad granskning av om de läromedel som används överensstämmer med hela läroplanens värdegrund och alla dess perspektiv samt att de är aktuella och samstämmiga med forskningsrön om ämnet och ämnets didaktik. Skolinspektionen vill i sammanhanget påpeka att i kvalitetssäkringen och valen av läromedel inte är säkerställda endast genom att ett nytt läromedel kvalitetssäkras inför inköp. Kvalitetssäkringen bör omfatta fler läromedelskategorier som exempelvis egenproducerat och delat material. Ett strukturerat arbetssätt kring kvalitetssäkring och val av läromedel, där läromedlen granskas ur flera olika perspektiv, är viktigt för att säkerställa att alla elever får läromedel av god kvalitet för en tidsenlig utbildning.

På Skolinspektionens vägnar

X Ann Edvinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Ann Edvinsson

X Katrin Söderlind

Föredragande utredare

Signerat av: Katrin Söderlind

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även enhetschef Roland Fallström, enhetsjurist Elisabeth Fogelberg och utredare Gunilla Feiff deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Denna granskning genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Södra skolan i Härjedalens kommun ingår i denna granskning. Enligt uppgifter från rektor går 148 elever på skolenheten, varav samtliga i årskurs 7-9. Totalt undervisar två lärare inom samhällsorienterande ämnen i årskurs 7-9.

Skolinspektionen granskade Södra skolan den 3 november 2020. Granskningen genomfördes av Katrin Söderlind och Gunilla Feiff.

Med anledning av Covid-19 anpassar Skolinspektionen för närvarande på olika sätt vårt arbete. Den här granskningen har genomförts på distans via telefon eller videolänk utan besök på skolorna. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Mer information finns på www.skolinspektionen.se.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Två enskilda intervjuer med lärare inom samhällsorienterande ämnen
- en intervju med rektor, samt
- skriftlig information som har begärts in från huvudmannen och rektorn.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från granskningen för faktakontroll.

Mer information om den tematiska kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/skolors-laromedelsstrategi>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1: Rektors strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 §§, 4 kap. 4-7 §§ och 4 kap. 9 § skollagen (2010:800)

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande samt 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde 2: Lärarnas kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 3 kap. 2 § och 4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevers ansvar och inflytande samt 2.8 Rektorns ansvar

Bilaga 4: Mall för huvudmannens redovisning

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Utvecklingsområde: Rektorn behöver se till att utveckla en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel, som omfattar såväl analoga och digitala förlagsproducerade läromedel, som egenproducerade och delade material

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde: Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att kvalitetssäkra och välja läromedel genom att lärarna i större utsträckning kritiskt granskar läromedel utifrån olika perspektiv.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

